

Kvalitetsrapport 2020/2021

Örtagårdens förskola

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
1.1 Väsentliga händelser under läsåret	3
1.2 Covid-19 och dess effekter på verksamheten.....	4
1.3 Lokala utvecklingsområden 2020/2021	4
2 Övergripande förutsättningar	6
2.1 Barnantal och personalstatistik.....	6
3 Normer och värden	7
3.1 Förskolans arbete med normer och värden.....	7
4 Kunskaper, utveckling och lärande	9
4.1 Förskolan.....	9
5 Barns och elevers ansvar och inflytande	12
5.1 Förskolan.....	12
6 Skola och hem samt övergång och samverkan	14
6.1 Förskolan.....	14
7 Förskolan, skolan och omvärlden	16
8 Uppföljning av nämndens prioriterade mål	17
8.1 Bättre hälsa samt ökad trygghet och studiero i förskola och skola	17
8.2 Högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat.....	17
8.3 Digital transformation i förskolan och skolan.....	18
8.4 Samverkan förskola, skola och näringsliv.....	18
9 Prioriterade utvecklingsområden	20
9.1 Förskolans utvecklingsområden	20

1 Inledning

Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att rektor systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och genomföra åtgärder som bidrar till att utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska främst fungera som ett verktyg för enhetens fortlöpande utvecklingsarbete. I andra hand ska det ge beslutsfattarna en väl underbyggd bild för att förvaltningsövergripande satsningar ska kunna göras.

Det viktigaste förbättringsarbetet är det som påverkar vad som sker i mötet med barn och elever. Det systematiska kvalitetsarbetet ska därför utgå ifrån vad som gynnar barnens och elevernas utveckling och lärande. Det är viktigt att identifiera utvecklingsområden som sedan konkretiseras så att alla barn och elever oavsett kön, socioekonomisk bakgrund eller annat, får den utbildning de har rätt till utifrån såväl kvalitets- som likvärdighetsaspekter.

Bildningsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete utgår från skollagen och läroplanernas krav och mål samt bildningsnämndens effektmål.

Bildningsnämndens effektmål för 2021:

- Bättre hälsa samt ökad trygghet och studiero i förskola och skola
- Digital transformation i förskolan och skolan
- Högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat i förskola och skola
- Samverkan förskola, skola och näringsliv

1.1 Väsentliga händelser under läsåret

Biträdande rektor avslutade sin tjänst augusti 2020. Tjänsten har inte ersatts. Samordnare som funnits på Örtagården sedan tidigare har fortsatt hantera frågor och vardags dilemma nära verksamheten och varit ett chefsstöd vid barnplaceringar, resursfördelning och schemaläggning.

Vakant vaktmästartjänst har under läsåret ersattes genom att vaktmästare från annat område fått utökat ansvar 2 timmar/per vecka. Tillgängligheten till vaktmästaren har varit låg vilket har inneburit att brister och felanmälningar inte hanterats skyndsamt.

Rektor för Gertrudsgården har under 20/21 haft utökat uppdrag för Uddens och Flaningens förskolor. Detta har inneburit att som ytterst ansvarig stötta biträdande rektor för området. Genom likvärdiga värderingar, stort förtroende för varandra och prestigelöst samarbetet har arbetsbelastningen minskat för oss båda och vi har båda fått ett chefsstöd i vardagen. I större ärenden under läsåret exempelvis vattenskador på förskola, evakuering under renovering, omorganisation när barnunderlag sviktat och vid bemanning och rekrytering har vårt samarbete varit en framgångsfaktor.

APT, samverkan, MBL §19 och §11 och övrigt arbetsmiljö arbete har vi planerat och delvis genomfört tillsammans. Genom ett gott samarbete med kommunal och lärarförbundet har arbetsmiljön fått stort fokus under läsåret.

Förskolornas verksamhetschef avslutade sin tjänst 201030. Pågående arbetet med självvärdering och granskning av förskolorna enligt kvalitetstrappan har därför inte slutförts. Planerad utbildning och granskning av varandras enheter i triader har inte genomförts.

Organisationsutvecklingen inför läsåret 21/22 har inneburit förändringar och omorganisation redan under våren 2021. Befintlig administratör fick under en period utökade arbetsuppgifter och under maj 2021 tog kommande administratör över Gertrudsgården. Övergången till ny administratör har fungerat bra.

1.2 Covid-19 och dess effekter på verksamheten

Covid -19 har haft stor påverkan på kommunikationen och samarbetet mellan förskola och hem. Föräldramöte, föräldraråd och alla traditionella föräldrasammankomster såsom hållbarutvecklingsfest, sommarfest, lucia-firande, bok-parad och drop-in har ställts in och i några fall ställts om.

Lämning och hämtning av barn utomhus har inneburit ökad arbetsbelastning för personalen morgon och eftermiddag.

Introduktioner av nya barn har genomförts med endast en av barnets vårdnadshavare. Vid introduktioner av flera barn samtidigt har personalen fördelat dem på olika tider eller i olika miljöer. Att begränsa vårdnadshavarnas insyn och delaktighet under introduktionen har påverkat möjligheterna till ett nära och förtroendefullt samarbete.

Utvecklingssamtal har genomförts fysiskt inomhus när pedagogerna ansett att samtalets syfte varit särskilt viktigt. Övrigt samtal har genomförts utomhus, via telefonsamtal eller digitalt. Både vårdnadshavare och pedagoger har uppskattat telefonmöte. Lättare för båda parter att planera tid för samtalet och ofta har både vårdnadshavare och pedagog upplevt samtalet som effektivare med tydligt fokus. Inför samtalet har mentorn presenterat och delat samtalsunderlaget via Unikum.

Digitalt föräldramöte genomfördes under vårterminen. Fåtal deltagare men uppskattat av de vårdnadshavare som kopplade upp sig via länk. Många pedagoger upplevde digitalt föräldramöte som en stor utmaning. Arbetslagen gavs möjlighet att skapa presentationen under studiedagen i maj. Syfte var att innan läsårets slut erbjuda föräldramöte för befintliga barns föräldrar. Att erbjuda digitalt föräldramöte blir därför en mindre utmaning hösten -21.

Personalens ökade korttidsfrånvaro och vård av barn har påverkat verksamhetens planering, undervisning, dokumentation och resultat. Personal som varit sjukskriven under längre tid utifrån riskgrupp har ersatts med vikarier. Frånvaron har påverkat flera avdelningar eftersom personal har lånats ut, flyttats runt mellan närliggande arbetslag för att täcka personalbristen. Det har i perioder inneburit minskad undervisning och färre planerade aktiviteter. Personalen har prioriterat trygghet och omsorg.

Den ökade utevistelsen har under höstterminen minskat planerade aktiviteter och undervisning men över tid och utifrån väder har pedagogerna fått struktur bl.a på utedagar till närliggande miljöer. Ganska omgående organiserade avdelningarna ansvarsdagar för aktiviteter. Gemensamma rörelsepass, regellekar, hinderbana, tipsrundor.

Under längre period har vi uppmanats arbetat hemifrån. Reflektionstid och egen pedagogisk utvecklingstid har genomförts hemifrån när tiden ligger i anslutning till arbetspassets början eller slut. Rektorn som då sällan var synligt närvarande men lätt att nå på mobil eller Skype.

Begränsningar av fysiska möten har medfört en omfattande digital omställning. Studiedagen på höstterminen genomfördes via Google meet och all personal arbetade hemifrån. Implementering av handlingsplan för språk-, läs- och skrivutveckling presenterades av specialpedagog och språk ambassadörer, diskussioner och målplanering genomfördes. Reflektionerna var positiva.

1.3 Lokala utvecklingsområden 2020/2021

Språk och kommunikation: Kompetensutveckling genom Läslyft. Utveckla lekbaserat lärande. Utveckla synliggöra kapprumms biblioteken. Implementera handlingsplan för Språk-,Läs- & Skrivutveckling.

Matematik: Utveckla den matematiska undervisningen utifrån artiklar och aktuell litteratur. Berika lärmiljöer och erbjuda matematiska aktiviteter utifrån Alan Bishops sex matematiska teorier.

Normer och värde: Implementera FN:s barnkonvention. Utveckla inkluderande och tillgängliga lärmiljöer. Fördjupa arbetet kring traumamedveten omsorg - TMO. Medvetet utveckla förskolans

hälsofrämjande arbete

Dokumentation: Utveckla rutiner för att kontinuerligt och systematiskt följa och dokumentera varje barns utveckling och lärande. Utveckla väggdokumentation. Utveckla barnets möjligheter till inflytande och delaktighet i dokumentationen.

Digital transformation: Utveckla användandet av IT. Använda digitala verktyg för att berika undervisningen.

2 Övergripande förutsättningar

2.1 Barnantal och personalstatistik

Barnantal och personalstatistik

Förskola	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Antal barn	75	73	71
Antal årsarbetare	13,9		
Andel årsarbetare med förskollärarexamen, %	55,8		63,0
Personaltäthet, antal barn per årsarbetare	5,4	#DIVISION/0!	#DIVISION/0!

Analys

Örtagården har kapacitet för att ta emot 95 barn. Under höstterminen hade vi 71 barn fördelat på 4 avdelningar med 20 barn på två äldre barns avdelningar respektive 15-16 barn på två yngre barns avdelningar.

Örtagården har en hög lärarkompetens. Av 12 pedagoger är 8 legitimerade förskollärare, 2 är utbildade barnskötare och 1 är utbildad men har arbetat många år som barndagvårdare i kommunen.

I en barngrupp har barn med multihandikapp varit i behov av extra resurs. Detta behov har täckts upp av visstidsanställd utbildad barnskötarassistent som enligt LAS-regler erbjöds tillsvidare tjänst som utbildad barnskötare.

3 Normer och värden

Bildningsnämndens samtliga verksamheter ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barn och elever att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk, vardaglig handling, enligt varje skolforms läroplan. En viktig uppgift för samtliga skolformer är att i det dagliga arbetet med normer och värden, förmedla och förankra respekt för demokratiska värderingar och människovärdets okränkbarhet. Förskolan och skolan ska arbeta främjande för likabehandling och förebyggande för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Det främjande arbetet tar avstamp i varje förskole- och skolenhets aktiva arbete och planer mot kränkande behandling. Dessa områden är tätt sammankopplade och därför är det av vikt att alla delar i läroplansområdet normer och värden följs upp.

Bildningsnämndens effektmål för 2021 är **bättre hälsa samt ökad trygghet och studiero i förskola och skola.**

3.1 Förskolans arbete med normer och värden

Förskoleverksamheten ska på ett medvetet sätt utformas så att flickor och pojkar får möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar. Barn ska känna sig trygga och få vara som de vill vara. Värdegrundsuppgiften är centralt i förskolans arbete.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla (Lpfö18)

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

Kränkande behandling

	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Antalet anmälningar	0	0	0

Enkät normer och värden (vårdnadshavare)

Indikator	2018/2019	2020/2021
Jag upplever att mitt barn känner sig tryggt i förskolan	7,6	9,3
Personalen på förskolan bemöter mitt barn på ett respektfullt sätt	7,5	-
Jag upplever att förskolepersonalen arbetar för att barnen ska utveckla respekt för varandra	-	9,3

Analys

Trygghetsteam har kommit igång. Barnråd har på grund av covid-19 inte varit möjligt att genomföra. Avdelningarna har genomfört trygghetsvandringar på olika sätt under vårterminen. Barnen har getts ett reellt inflytande i arbetet genom barnintervjuer, samtal och trygghetsvandringar.

Miljöer som barnen upplevt vara stökiga, olustiga har förändrats genom t.ex möblering, ökad vuxen närvaro och stöd vid rutinsituationer t.ex vid toaletter har planerats in i strukturen. Yngre barn har observerats utifrån val av lek miljöer, antal konflikter och intresse. Resultatet har utvecklat

lärmiljöerna, rutinerna kring vuxnas positioner och närvaro under leken.

I vårt utvecklingsarbete, delvis inspirerat av specialpedagog har fokus varit tillgängliga lärmiljöer med aktivitetstavlor i olika miljöer. Aktivitetstavla som arbetssätt främjar barnets möjligheter att välja önskad aktivitet och att få leka ostört i mindre grupper. Leken får tydligare ramar och ökar pedagogernas möjligheter att begränsa antalet pågående lekar, antalet barn i leken och vuxnas möjlighet att vara närvarande som leklotsar. Det har resulterat i en lugnare lärmiljö och skapar möjligheter för lekro.

Under läsåret har alla barn på olika sätt arbetat med barnkonventionen och värdegrund. Under höstterminen har de flesta barngrupperna arbetat med temat Lika-Olika och i dagliga värdegrundssamtal har förhållningssätt och gemensamma trivselregler upprättats.

Barn i behov av extra stöd i lek och samspel har erbjudits särskilt styrda och strukturerade lekgrupper där vuxen fungerar som leklots. Arbetet handleds, följs upp av specialpedagog och genomförs av ansvariga förskollärare. Lekgrupperna har ökat barnets delaktighet, lekförmåga och självförtroende. Barnen i gruppen har ökat sin acceptans för olikheter och förmågan att inkludera sina kompisar. Under kommande läsår behöver fler förskollärare introduceras in i lekgruppsarbetet. Specialpedagog har en viktig roll i att handleda och utveckla lekgrupperna.

Materialet med kompisböckerna och handdockor har tydliga kopplingar till läroplanens mjukare delar som handlar om respekt för allt levande, förmågan att leva sig in i andra människors situation och förmågan att reflektera över etiska dilemman och livsfrågor. Berättelserna har använts vid högläsning, digitalt via Polyglutt men även som dockteater.

Pedagoger som deltagit i Rädda Barnens utbildning i Trauma medveten omsorg har identifierat enskilda barns behov utifrån upplevt trauma. Pedagogerna skapar utifrån barnets behov förutsättningar för läkning i vardagen genom strategier kring trygghet, relation och känsloreglering. Vid sammanslagning av enheter har inte all personal kompetens för att möta barn i utsatta situationer där barnet utsatts eller utsätts för trauma. Specialpedagog har genom handledning av arbetslag initierat TMO som stöd till barnet. Utvecklingsarbete för våra TMO ambassadörer från olika enheter har inte kunnat genomföras men planeras under kommande läsår.

Hälsofrämjande insatser och planerad utepedagogik har ökat. Aktiviteter som ökat samarbetet mellan avdelningarna har genomförts i uteverksamheten både planerat och spontant erbjuds barnen t.ex mini-röris, hinderbana, regellekar och fredags dans.

Kvalitetsgranskningen genom kvalitetstrappan har inte genomförts under läsåret.

4 Kunskaper, utveckling och lärande

Läroplanernas skrivningar om barns och elevers lärande tar avstamp i att stimulera barns nyfikenhet och lust att lära. Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande genom en rolig, trygg och lärorik verksamhet för alla barn som deltar i den. Skolan ska vidare ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Skollagen föreskriver att utbildningen ska vara likvärdig, men undervisningen ska också utformas så att den bidrar till att eleven tror på sin förmåga och bibehåller lusten till ett livslångt lärande.

Bildningsnämndens effektmål för 2021 är **högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat samt digital transformation i förskolan och skolan.**

4.1 Förskolan

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla (Lpfö18)

- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,
- självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler,
- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,
- fantasi och föreställningsförmåga,
- motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande,
- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld,
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
- intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap,
- sin kulturella identitet samt kunskap om och intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet,
- både det svenska språket och det egna nationella minoritetsspråket, om barnet tillhör en nationell minoritet,
- både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska,
- svenskt teckenspråk, om barnet har hörselnedsättning, är döv eller av andra skäl har behov av teckenspråk,
- förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,
- förståelse för rum, tid och form, och grundläggande egenskaper hos mängder, mönster, antal, ordning, tal, mätning och förändring, samt att resonera matematiskt om detta,
- förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling,
- förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om

naturvetenskap och teknik,

- *förmåga att upptäcka och utforska teknik i vardagen, och*
- *förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.*

Enkät utveckling och lärande (vårdnadshavare)

	2018/2019	2020/2021
Mitt barn stimuleras till utveckling och lärande i förskolan	7,3	-
Jag upplever att förskolan erbjuder mitt barn en stimulerande miljö	-	8,8
Personalen på förskolan väcker mitt barns lust att lära	7,0	-
Jag upplever att verksamheten på förskolan väcker mitt barns nyfikenhet.	-	8,6
När mitt barn lär sig något nytt i förskolan vill hon/han lära sig mer om det	7,0	-
Jag upplever att mitt barn lär sig mycket på förskolan	-	8,2

Analys

Språk och Kommunikation

Kompetensutveckling genom Läslyftets moduler var en planerad insats inom vårt kvalitetsarbete men har inte kunnat genomföras pga covid 19.

Istället har vi under studiedagar genom kollegialt lärande fokuserat på implementering av kommunens handlingsplan för språk-, läs- och skrivutveckling.

Inläsningstjänsten Polyglutt är en viktig och effektiv insats. Genom att lässlyssna enskilt, i liten grupp eller i hel barngrupp vid storskärm har vi kompletterat den dagliga högläsningen. Barnens ordförråd ökar och med hjälp av tecken förstärks orden i berättelserna. All personal får fortbildning i TAKK hösten 2021.

Majoriteten av Örtagården barn har annat modersmål än svenska. Barn med annat modersmål än svenska ges möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål med hjälp av Polyglutt. Barnen får höra berättelser på sitt modersmål.

När berättelsen sedan läses på svenska blir den mer begriplig och svenska ordförståelsen ökar. Utvecklingsområde är att stärka förskolans arbete med språkutveckling i svenska för barn med annat modersmål. Örtagårdens flerspråkiga pedagoger är en tillgång i kommunikationen med vårdnadshavare med annat modersmål.

Genom bildstöd och TAKK stimuleras barnens språkutveckling och begreppsbildning. Yngre barn använder konkret material kopplat till den saga som berättas.

För att barnen skall utveckla ett nyanserat talspråk utmanar pedagogerna varandra till att använda ett nyanserat språk i samspelet med barnen. Miljöerna förändras utifrån barnens intresse för att ständigt upplevas som språkutvecklande lärmiljöer.

Kapprums-biblioteken skulle synliggöras och utvecklas under året men har istället blivit inaktiva eftersom vårdnadshavarna inte varit inne i lärmiljöerna. Det har varit svårt att inspirera barnen att låna hem böcker.

Våra 5-åringar har utifrån förståelse för symboler och deras kommunikativa funktion i hög grad

utvecklat intresse för skriftspråket. De språkutvecklande lärandemiljöerna har därför flera skrivhörnor med inspirerande material.

Yngre barn har arbetat och lekt med Babblarnas tal och språklekar. Materialet som bygger på Karlstadsmodellen används dagligen och utvecklar en mängd olika språkliga förmågor. Babblarnas olika personligheter och kunskaper är kopplade till läroplanen därför har Babblarna involverat flera läroplansmål. Genom Babblarna fångar vi barnens nyfikenhet och lärande.

Språkundervisningen för de äldre barnen utgår från Bornholmsmodellen och TAKK. Systematiskt stimuleras barns tidiga språkutveckling. Alla avdelningar arbetar i olika grad med Bornholmsmodellen. Under hösten 2021 kommer pedagogerna att erbjudas fortbildning i TAKK och Bornholmsmodellen.

Samverkan, MBL, APT, utvecklingsgrupper, verksamhetskonferenser, kvalitetsdialoger, studiedagar, medarbetarsamtal och lönesamtal har genomförts via Skype eller Meet. Digitala möten har ökat och upplevelsen är till största del positivt. Möten har blivit effektivare, ökad flexibilitet och tidseffektiva när transporter minskat. Nackdelar är att teknikens opålitlighet med dåliga uppkoppling och dålig ljudkvalité. I början av läsåret var den teknisk kompetens låg men efterhand som alla förskollärare och flertalet barnskötare fått egen Ipad märks en tydlig kompetensutveckling i digital teknik.

Digitaliseringen har utvecklats i varje arbetslag eftersom lärmiljöerna är utrustade med tv, projektorer och ipads. Digitala verktyg används i låg nivå i lärandet. Utvecklingsområde är att fördjupa oss i när och på vilket sätt de digitala verktygen kan skapa ett mervärde i lärandet och addera ytterligare en dimension i undervisningen.

Matematik:

Undervisningen har på olika sätt synliggjort matematiska aktiviteter i vardagen. Genom samtal och laborativa aktiviteter utvecklar barnen bl.a sin antalsuppfattning. Barnen utmanas i att jämföra, mäta, kategorisera och pedagogerna synliggör hur barnen resonerar kring specifika frågor.

Undervisningen bygger på Alan Bishops sex matematiska teorier. Leka, förklara, designa, lokalisera, mäta och räkna. Miljöer och undervisning ger barnen förutsättningar för förståelse för matematiska begrepp och samband.

För att vidareutveckling undervisningen skall vi planera och organisera för kollegialt lärande enligt skolverkets läslýftet. I modulen Matematik och språkutveckling integreras arbetet med barnens språkutveckling med utforskandet i matematik.

Vi skall också berika lärmiljöer och erbjuda fler aktiviteter så barnen i större utsträckning och mer medvetet får uppleva matematik i olika sammanhang både ute och inne

5 Barns och elevers ansvar och inflytande

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla barn och elever. I förskolan läggs grunden för att barnen ska utveckla en förståelse för vad demokrati är. I skolan ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska stimuleras i att ta aktiv del i att vidareutveckla utbildningen och de ska få information i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas utefter ålder och mognad, men de ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som kan behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Rätten till delaktighet och inflytande handlar inte om att bestämma utan det handlar om att alla får vara en del av en gemenskap där respekt och inkludering utgör ledord i verksamheten.

Inflytandefrågor i förskolan och skolan handlar inte bara om att barn och elever ska ha inflytande över utbildningens innehåll och hur den utförs. Barnen/eleverna ska också få möjlighet att förbereda sig inför framtida inflytande i samhället. Förberedelserna inför framtida inflytande handlar om att bli van vid att delta i viktiga språkliga aktiviteter som till exempel att läsa kritiskt och att debattera.

5.1 Förskolan

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla (Lpfö18)

- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation,
- förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan, och
- förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.

Enkät barns inflytande (vårdnadshavare)

Indikator	2018/2019	2020/2021
Mitt barn uppmuntras att ta ansvar i förskolan	7,0	-
Jag upplever att barnen får vara med och bestämma om hur det ska vara på förskolan	-	8,2
Mitt barns åsikter och intressen tas tillvara	6,7	-
Jag upplever att barnen får ge uttryck för sig själva på förskolan (t.ex. förmedla åsikter, tankar, intressen)	-	9,2

Analys

Svarsfrekvensen på enkäten är låg. Av 75 barn har endast 22 vårdnadshavare svarat.

För att resultatet ska ge en verklighetsnära bild behöver enkäten utföras tillgänglig och inkluderande för flera språkgrupper. Av Örtagårdens 75 barn har 57% annat modersmål än svenska. Enkäten var inte förankrad i verksamheten så påminnelser eller stöd har inte getts från personalen. Med stöd av personalen eller enkät på olika språk hade ökat vårdnadshavarnas möjlighet att uttrycka sina åsikter.

I kommentarer ser vi att det finns reaktioner kring användandet av digitala medier i undervisningen för yngre barn. Digital transformation är ett utvecklingsområde som vi behöver fördjupa våra kunskaper kring. Det innebär så mycket mer än ökad skärmtid.

Svårigheterna för vårdnadshavarna att bilda sig en uppfattning om aktiviteter som sker på förskolan kopplas till brister kring förmedling av information. Utvecklingsområde inför kommande läsår är att mer frekvent informerar om specifika händelser, verksamhet och barnens vardag. Veckobrev och pedagogisk dokumentation behöver utvecklas.

Under höstterminen 2021 kommer förhållningssätt, vädergrund och bemötande att lyftas med enskilda medarbetare och arbetslag när det framkommer brister. Vid utevistelse behöver pedagogerna vara mer delaktiga i barnens lek och interagera med barnen. Pedagogerna fastnar ofta i samtal med varandra.

I frågor kring förutsättningar och bemanning är resultatet lägre än i övriga frågor. Under covid-19 har frånvaron ökat men vi har inte upplevt att vi saknat personal i förhållande till närvarande barn. Att möta vårdnadshavarna i dörren innebär ökad arbetsbelastning vilket säkert avspeglar sig i mötet med vårdnadshavarna.

Den avslutande frågan om helhetsbedömning visar i huvudsak instämmande resultat kring Örtagårdens verksamhet.

6 Skola och hem samt övergång och samverkan

Samverkan med vårdnadshavarna är avgörande för att skapa bästa förutsättningar för elevernas lärande och utveckling. På samma sätt är samverkan och överlämningar mellan olika skolformer och stadier ovärderliga för att information om elever inte ska försvinna. Ett utbyte av kunskaper och erfarenheter kan innebära stora vinster för klasser och enskilda elever.

6.1 Förskolan

Förskola och hem (Lpfö18)

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

Övergång och samverkan (Lpfö18)

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

Enkät samverkan med hemmet (vårdnadshavare)

Indikator	2018/2019	2020/2021
På utvecklingssamtalet får jag tydlig information om mitt barns utveckling och lärande	8,1	8,8
Jag har goda relationer med förskolans personal	7,7	-
Jag får fortlöpande information om mitt barns tillvaro på förskolan (tex trivsel, utveckling och lärande)	6,8	7,7
Jag får information om det har hänt något i barngruppen/på förskolan	6,7	-
Jag upplever att förskolan tar hänsyn till den information jag förmedlar om mitt barn (t.ex. om barnets mående, familjesituation eller utveckling)	-	8,1

Klagomål och synpunkter

Begränsningar i hur barnomsorgsplatsen får användas är en återkommande dialog. 15 timmar är för många för kort tid. Inte utifrån barnets behov utan för vårdnadshavarens egna behov. Varje enskild vårdnadshavare bemöts med information angående förskolans undervisning och verksamhet. Dispan ges om det finns behov i familjen eller att barnet har behov av ökad vistelsetid.

Låsning av dörrarna utifrån ökad säkerhet för barn med skydd. Vårdnadshavare ansåg att vi undanhöll fakta. Starka reaktioner utifrån att vårdnadshavaren var övertygad om att något redan hade hänt. Personal och rektor hade flera samtal för att förklara vårt förebyggande arbete. Låsta dörrar tryggar alla barn i verksamheten varje dag.

Covid-19 har inneburit flera missnöjda vårdnadshavare som inte anser att deras barns symtom skall bedömas utan anses som lindriga.

Analys

Under våren 2021 har vårdnadshavarna fått möjlighet att svara på frågor kring sitt barns förskola. Svarsfrekvensen är låg av 75 barn har endast 23 vårdnadshavare svarat.

För att resultatet ska ge en verklighetsnära bild behöver enkäten utföras tillgänglig och inkluderande för flera språkgrupper. Av Örtagårdens 75 barn har 57% annat modersmål än svenska. Många frågor har besvarats med vet inte.

Enkäten var inte förankrad i verksamheten så påminnelser eller stöd har inte getts från personalen.

I kommenterar och resultat ser vi att förskolan inte fullt ut lyckats förmedla vad barnet gör under dagen. Svårigheterna för vårdnadshavarna att bilda sig en uppfattning om aktiviteter som sker på förskolan kopplas till brister kring förmedling av information. Utvecklingsarbete kring muntligt information och veckobrev via lärplattform behöver utvecklas.

Den avslutande frågan om Örtagårdens helhetsbedömning visar i huvudsak ett instämmande resultat.

Utifrån att samarbetet mellan förskola hem begränsats av covid-19 har det varit svårt för vårdnadshavarna att bedöma barnets lärmiljöer, väggdokumentation och undervisningslokaler.

Övergångar har i år följt de nya riktlinjerna. kontaktperson på Örtagården har förmedlat information och följt upp övergångarna.

7 Förskolan, skolan och omvärlden

En förutsättning för att barn, elever och studerande ska kunna göra väl underbyggda framtidsval, är att verksamheten i för-, grund- och gymnasieskolan på olika sätt bidrar till att de utvecklar förståelse för sig själva och sin omvärld.

Förskola och skola ska samverka med omgivande samhälle ur såväl ett lokalt, nationellt och globalt perspektiv för att vidga barn och elevers syn på sitt framtida medborgarskap och arbetsliv. Redan från tidig ålder kan verksamheterna bidra till att elever uppfyller sina drömmar genom att ge förutsättningar för att göra medvetna val och insikten att alla kan påverka sin framtid i ett tidigt skede. I Trelleborg finns ett gemensamt ansvar för bred vägledning från förskola till gymnasieskola.

*Bildningsnämndens effektmål för 2021 är **Samverkan förskola, skola och näringsliv.***

Analys

Under året har inte studiebesök genomförts.

Vi erbjuder sommarjobb, lärlingspraktik och extra tjänster i syfte att skapa intresse för ett yrke med inriktning på barn och omsorg. Under året har vi inte haft prao-elever pga. covid-19. När barnen möter vuxna som studerar växer frågor kring lärande, utbildning olika sorters skolor.

Förskolan fångar barnens nyfikenhet för olika samhällstjänster som räddningstjänst, polis och sjukvård.

Många yrken kring bygg och anläggning har uppmärksammats när områdets utemiljö fått nya gårdar med lekredskap. Från ingenting till fantastiska gårdar har växt fram under året. Just nu byggs flervåningshus intill förskolan och det väcker frågor och nyfikenhet.

Barnen pratar om olika yrken i sin rollek och detta spinner pedagogerna vidare på genom att använda digitala verktyg för att visa bilder, film etc.

8 Uppföljning av nämndens prioriterade mål

8.1 Bättre hälsa samt ökad trygghet och studiero i förskola och skola

Verksamheten i förskolan och skolan ska utformas så att alla barn och elever har en skoldag som präglas av hälsofrämjande, trygghet och studiero. Alla som arbetar i förskolan och skolan ska ha ett gemensamt förhållningssätt som grundar sig i en medvetenhet om hur hälsa, trygghet och studiero påverkar lärandet. En viktig förutsättning för studiero är en trygg miljö i skolan.

Verksamheten i förskolan och skolan ska utformas så att alla barn och elever har en skoldag som präglas av hälsofrämjande, trygghet och studiero. Alla som arbetar i förskolan och skolan ska ha ett gemensamt förhållningssätt som grundar sig i en medvetenhet om hur hälsa, trygghet och studiero påverkar lärandet. En viktig förutsättning för studiero är en trygg miljö i skolan.

Grundverksamheten bygger på att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Undervisningen utgår från läroplanen, barns behov, erfarenheter och det som barnet visar intresse för.

En avvägd dygnsrytm med vila och återhämtning är inplanerad i varje avdelnings struktur och organisation. Inslag av aktiviteter som skapar rörelseglädje finns i olika grad. Alla åldersgrupper har rutiner för vila och återhämtning. När även de äldre barnen erbjuds stund av återhämtning minskar konflikterna under eftermiddagen.

Ökad ute-verksamhet under covid-19 har skapat större möjligheter och förutsättningar för att utveckla motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning i olika terräng och aktiviteter.

Lek och lärmiljöerna förändras för att möta de intressen och det lärande som planeras. Arbetslagets resurser fördelas och använts medvetet för att möta den aktuella dynamiken i barngruppen. Stort samarbete mellan avdelningarna på våning 2 respektive våning 1 ger barnen möjlighet att fördela sig i olika konstellationer utifrån lekkamrater.

Inkluderande lärmiljön skapar trygghet. Närvarande vuxna och undervisning i mindre grupperingar. Fokus på barn i behov av särskilt stöd och möjlighet att bemanna upp med resurs ökar trygghet och studiero i olika undervisningssituationer.

Aktivitetsschema med möjlighet att välja aktivitet skapar fler grupperingar, sänker ljudnivån och påbörjad lek kan fortgå längre tid utan avbrott eller konflikter. Barnets möjlighet att stanna kvar i leken ökar. Pedagogernas deltar och stödjer leken och kan föra leken vidare.

Språkliga insatser för flerspråkiga barn ökar tryggheten och inkluderar barnet i undervisningen. Genom Polyglutt kan barnet höra berättelser både på sitt modersmål och svenska vilket ökar delaktigheten i undervisningen.

8.2 Högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat

Enligt skollagen "ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans för att utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen." (SFS 2010:800 Skollag, kap 1, § 1). I Trelleborgs kommun arbetar vi med inkluderande lärmiljöer som en metod för att öka måluppfyllelsen och förbättra studieresultatet. Tillgängliga lärmiljöer handlar inte bara om den fysiska miljön utan om ett förhållningssätt till barn och elever och deras lärande.

Varje termin genomför specialpedagog och rektor verksamhetskonferens med varje arbetslag. Utifrån blanketten "Generella anpassningar på grupp och organisationsnivå" skapas i dialog mål för verksamheten som bygger på tydliggörande pedagogik och tillgängliga lärmiljöer utifrån barngruppens behov.

Utifrån de generella anpassningarna identifieras barn som har behov av mer stöd i sin utveckling. Förskollärare och specialpedagog gör en pedagogisk kartläggning utifrån observationer. Utifrån kartläggningen görs handlingsplan för individuella anpassningar och insatser.

Vid behov organiseras förutsättningar för barnets utveckling och lärande. Det kan till exempel vara bemanning med extra resurs i barngrupp, organisation av lekgruppsarbete, individuell språkundervisning enskilt eller i mindre grupp. Handlingsplanen utvärderas regelbundet i handledning av specialpedagog.

Att medvetet utvärdera fysisk miljö, förhållningssätt och tydliggörande pedagogik har varit en framgångsfaktor som gynnar alla barn i gruppen.

TAKK, bildstöd, tillgängliga lärmiljöer har utvecklats i olika grad på avdelningarna.

TAKK utbildning är planerad hösten 2021 för all ordinarie personal.

Barn med multihandikapp har i verksamheten inkluderats i alla sammanhang. Aktiviteter har anpassat så att alla barn kan mötas i kreativt skapande. Vid samling har alla barn varit med utifrån förmåga.

8.3 Digital transformation i förskolan och skolan

Digital kompetens är en av EU:s åtta nyckelkompetenser för det livslånga lärandet. Den definieras som grundläggande färdigheter i informations- och kommunikationsteknik samt förmågan att kunna använda internet på ett säkert och kritiskt sätt. Läroplanerna för förskola och skola slår fast vikten av att ge alla elever en grundläggande digital kompetens, vilket också är en viktig del i likvärdighetsarbetet. På det sättet kan man minska, eller förebygga en digital ojämlikhetsklyfta, vilket också ses som en förutsättning för att fostra och utveckla framtida aktiva medborgare.

Under läsåret har förskolan satsat på IKT i form av smart-tv, projektorer och ipads. Förskollärare och dokumenterande barnskötare har fått personlig ipad som arbetsverktyg.

Begränsningar av fysiska möten har medfört en omfattande digital omställning för all personal. Digitala möten i olika sammanhang har utmanat deltagarna.

IT-kompetensen har ökat i olika grad. Om inte intresset finns är det svårare att inspirera digitalutveckling. IKT-pedagog behöver utbildning och tid för att vara inspiratör. Utbildning är planerad inför hösten 21. Nyckelperson förväntas sprida och inspirera till ett större intresse för digitala möjligheter

Programmering både analogt och digitalt ger barnen ökad förståelse för att de styr tekniken. Blue boot används vid olika aktiviteter.

8.4 Samverkan förskola, skola och näringsliv

Dagens barn och elever är framtidens medarbetare, innovatörer och entreprenörer. Barn i förskola ska därför ges möjlighet att undersöka flera olika yrken. Elever ska ges möjlighet att reflektera över olika yrkens betydelser i samhället, samla och analysera information om olika yrken och uppmuntras att bryta invanda mönster som till exempel kan ha med kön och stereotypa normer att göra samt få självkännedom om sina egna intressen, vilja, förmågor och styrkor kopplat till ett framtida yrkesval.

Samverkan med det lokala näringslivet, men också högskola och andra aktörer, bidrar till att eleverna erövrar nya kunskaper som kan ligga till grund för att de ska kunna göra sina framtida studie- och yrkesval utan att begränsas av bakgrund eller stereotypa mönster. En bred studie- och yrkesvägledning som tillgodoser elevernas behov och motiverar eleverna bidrar till att fler

fullföljer sin utbildning med goda resultat. Att klara grundskolan och fullfölja sin gymnasieutbildning är en oerhört stark skyddsfaktor för den enskilda individen och motverkar bland annat framtida ohälsa och utanförskap. För särskolans elever har vi ett viktigt uppdrag att visa hur ett arbetsliv är möjligt.

Studiebesök har inte genomförts. Besök i närområdet som exempelvis bibliotek, museum, Parken har varit begränsade under covid-19. Möjligheten att boka skolbuss för utflykter har begränsats.

Kulturgarantin med teater för 4-åringar har ställts in, bok-parad för blivande skolbarn har ställts om till en aktivitet på enheten.

Skapande förskolas projekt med Räkan Rut ställdes om till digitala event vilket innebar att besök i Parkens Kultur och konferenscenter inte blivit möjligt.

Vi erbjuder sommarjobb, lärlingspraktik och extra tjänster i syfte att skapa intresse för ett yrke med inriktning på barn och omsorg. När barnen möter vuxna som studerar växer frågor kring lärande, utbildning olika sorters skolor.

Under året har vi inte haft prao-elever pga. covid-19.

Många yrken kring bygg och anläggning har uppmärksammats när områdets utemiljö fått nya gårdar med lekredskap. Från ingenting till fantastiska gårdar har växt fram under året. Just nu byggs flervåningshus intill förskolan och det väcker frågor och nyfikenhet.

Barnen pratar om olika yrken i sin rollek och detta spinner pedagogerna vidare på genom att använda digitala verktyg för att visa bilder, film etc.

9 Prioriterade utvecklingsområden

9.1 Förskolans utvecklingsområden

Med grund i analyserna ovan kommer förskolans arbete under det kommande läsåret 2021/2022 att fokusera på följande utvecklingsområden.

Prioriterade utvecklingsområde 2021/2022

Språk och kommunikation:

Mål: Örtagården skall ge varje barn förutsättningar att utveckla ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmågan att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och skilda syften.

Insatser: Omsätta handlingsplan för språk-, läs- och skrivutveckling till lekbaserad undervisning. Genomföra aktiviteter bl.a utifrån Bornholmsmodellen, Karlstadsmodellen/Babblarna systematiskt.

Ge barnen rik tillgång till TAKK, bilder och föremål för att förstärka kommunikationen. Stödja flerspråkiga barns modersmålsutveckling genom digitala lärverktyg språkappar och inläsningstjänst Polygutt. Utveckla högläsning så den i alla barngrupper blir systematisk bl.a genom att utveckla förskolebibliotek och synliggöra kappprumsbibloteken.

Kompetensutveckling: Läslyftet modulen: Matematik och Språkutveckling. Utbildning i TAKK och utbildning i Bornholmsmodellen.

Matematik:

Mål: Örtagården ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar.

Insatser: Starta utvecklingsgrupp på enheten kring den matematiska undervisningen. Arbetet skall grunda sig på forskning, artiklar och aktuell litteratur. Berika lärmiljön och erbjuda aktiviteter så att barnen i större utsträckning och mer medvetet får uppleva matematik i olika sammanhang. Undervisningen skall bygga på Alan Bishops sex matematiska teorier.

Kompetensutveckling: Läslyftet modulen: Matematik och Språkutveckling.

Normer och värde: Bättre hälsa och ökad trygghet och studiero

Mål: Örtagården skall ge varje barn förutsättningar att utveckla respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna.

Insatser: FN:s barnkonvention skall synliggöras i undervisningen. Material skall finnas tillgängligt som exempelvis Kompisböcker, Känslokort, Stopp! Min kropp!, Vännerna i kungaskogen, Start och Stegvis. Värdegrundsvecka skall planeras i årsplan.

Utvecklingsgrupp för yngrebarns verksamhet med fokus på trygghet, omsorg, anknytning. Syftet är att skapa likvärdiga rutiner och strategier kring introduktion, förhållningssätt och samarbetet med vårdnadshavarna.

Utveckla inkluderande och tillgängliga lärmiljöer genom regelbundna verksamhetskonferenser utifrån generella anpassningar på grupp och organisations nivå. Kartläggning och handlingsplaner upprättas och utifrån dessa skapas tydliggörande pedagogik med individuella insatser.

Kollegialt sprida kompetensen och utveckla arbetet med traumamedveten omsorg - TMO. Många av enhetens pedagoger har grundutbildning i att skapa en vardagsmiljö som främjar läkning och återhämtning för barn med erfarenhet av svåra påfrestningar och trauma. Pedagogerna skall möta utsatta barns behov på ett sätt som skapar upplevd trygghet, positiva relationer och goda copingstrategier.

Utveckla barns delaktighet och inflytande genom måltids-råd och miljöråd. Utveckla ett hälsofrämjande arbete via måltidspedagogik, ute-pedagogik, ökad rörelseglädje och återhämtning. Barnen skall få förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga och uppleva rörelseglädje. Utbildningen skall utmana och stimulera deras intresse för hälsa, välbefinnande och hållbar utveckling.

Kompetensutveckling: Hälsoinformatörer skall utbildas både på pedagognivå och ledningsnivå.

Dokumentation:

Mål: Förskolläraren skall ansvara för att varje barns utveckling och lärande kontinuerligt och systematiskt följs, dokumenteras och analyseras för att det skall vara möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål.- Utveckla rutiner för att kontinuerligt och systematiskt följa, dokumentera och analysera varje barns utveckling och lärande.

Insatser: Implementera ny lärplattform - school soft.

Arbetslaget ska kontinuerligt och systematiskt följa, dokumentera och analysera varje barns utveckling och lärande för att göra det möjligt att följa barns förändrade kunnande samt utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål

Utveckla barnets möjligheter till inflytande över utbildningen och ta tillvara barnens behov, intresse, uppfattningar och åsikter.

Digital transformation

Mål: Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens genom att ge dem möjlighet att utveckla en förståelse för den digitalisering de möter i vardagen.

Insatser: Utveckla användandet av IT genom att fördjupa oss i när och på vilket sätt de digitala verktygen kan skapa ett mervärde i lärandet och addera ytterligare en dimension i undervisningen.

Utveckla IKT-pedagogens roll.

Kompetensutveckling: Utbildningsmoduler för IKT-pedagoger där filmskapande, programmering, green screen och skapa digital musik är några av områden i utbildningen.